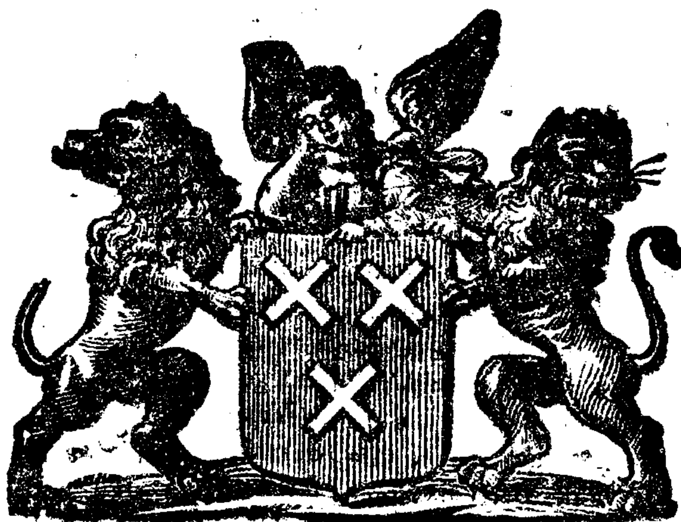
No. 67. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- *Blad.*

Zondag en Maandag den 18 *en* 19 *Maart.*

De BREDASCHE COURANT *verschijnt geregeld zes malen per week en is door het geheele Koningrijk, tegen f 6 het kwartaal,* franco der post *verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden* franco *aan de uitgevers* BROESE & COMP. *Alle* Advertentien, *op zegel gesteld, worden geplaatst tegen* 20 *cents per regel.*

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Maart.

Gisteren avond werd Z. K. H. de Prins *van Oranje* in het hoofdkwartier te 's Bosch teruggewacht; de stoomboot *Julia*, van Gorinchem op 's Bosch varende, is dadelijk na hare aankomst teruggekeerd om Z. K. H. te Veen van Zr. Ms. stoomjagt over te nemen, als kunnende dit vaartuig, uit hoofde van het lage water, niet verder dan tot aan gemelde plaats komen.

Gisteren op den middag zijn de elf belgische deserteurs, die laatstleden woensdag in onze vesting waren gekomen, te 's Bosch gearriveerd, door twee onder-officieren onzer armee begeleid wordende. Dezelve worden naar Thiel opgezonden, om bij het korps van den kolonel *Cleerens* te worden gevoegd.

— Uit Mainz wordt van den 7den gemeld, dat den vorigen maandag de openbare rust er gevaar liep van gestoord te worden, bij gelegenheid van een gemaskerd bal in den schouwburg. Een aantal der aanwezenden gaf luide het verlangen te kennen, dat de muzijkanten den Marseillaanschen marsch zouden spelen. Aan dit verlangen werd niet voldaan; met hevigheid werd er op aangedrongen, zoodat de muzijkanten genoodzaakt waren, in weerwil der tusschenkomst van de politie, er aan te voldoen, als wanneer honderde stemmen de muzijk met de woorden van het gezang begeleidden. De aanvankelijke weigering had echter eenen kwaden indruk nagelaten, bij herhaling hoorde men het geroep: *weg met de aristokraten!* Gelukkig is het tot geen dadelijkheden gekomen.

— Het bestuur schijnt in Beijeren vast besloten te hebben, de woelingen, welke den Rijn-kreits ontrusten, met geweld te keer te gaan. Voortdurend wordt de militaire bezetting dier provincie versterkt. Wanneer men intusschen de regtstreeksche berigten geloven mag, dan bevestigt het zich, dat de geest van oproer niet zoo algemeen is, als vroeger verspreid werd. Nadat de uitgave van het dagblad *de Westbode*, ten gevolge van een koninklijk bevel, geschorst is, heeft de uitgever goedgevonden, de zegels, waarmede zijne persen buiten gebruik waren gesteld, te verbreken, doch heeft zich daardoor eene criminele regtsvordering op den hals gehaald, welke waarschijnlijk eene tweejarige gevangenisstraf ten gevolge zal hebben. Onder dit alles is niet een van de duizenden zijner beschermers opgekomen, waarmede hij vroeger het bestuur, indien hetzelve hem mogt aanranden, bedreigde.

— Men weet thans met zekerheid, dat de regering van het groothertogdom Baden geweigerd heeft, om aan de voorslagen van de bondsvergadering, ten aanzien der wet op de drukpers, te voldoen. Uitdrukkelijk heeft gezegde regering de bevoegdheid der bondsvergadering, om bij de inwendige aangelegenheden der verschillende staten tusschen beide te treden, ontkend.

— Uit Pruissen verneemt men, dat de poolsche soldaten verlegenheid baren, daar zij zich niet naar de eischen der regering willen voegen. Te Marienwerder hebben ernstige gebeurtenissen plaats gehad. De Polen hebben de wacht, die hen bewaakte, overweldigd, waaruit een gevecht ontstaan is, dat aan beide zijden velen het leven heeft gekost.

— Het budget van uitgaven, voor het koningrijk Pruissen, over het loopende jaar, onder dagteekening van den 25 februarij ll., gearresteerd en openbaar gemaakt, levert een totaal van 51,287,000 rijksdaalders, hetwelk geheel door de gewone ontvangsten gedekt wordt, en waarvan 3,662,000 rijksdaalders tot schuldvernietiging zijn besteed.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Maart.

Vóór het vervolgen der discussien over het oorlogs-budget, werd, in de zitting der afgevaardigden van eergisteren, een brief van den heer *Blargnies* gelezen van den korten inhoud, dat de oorzaken, die zoo dikwijls reeds hem uit de kamer hadden doen blijven, en de staat zijner gezondheid hem noodzaakten zijne demissie in te zenden. Na aanhooren dezes briefs, werden de verdere deelen van gemeld budget en wel van het 2 artikel des vijfden hoofdstuks tot aan het negende hoofdstuk toe afgedaan, voornamelijk gaande over de militaire stoeterij, de uitgaven voor het materieel der artillerie en genie, de traktementen van non-activiteit, onvoorziene uitgaven, de veldvivres en fouragien. In twee artikels werden aanzienlijke bezuinigingen gebragt, namelijk 140,000 guldens op het materieel der artillerie en 115,000 guldens op de traktementen van non-activiteit en buiten dienst stelling. Bij gelegenheid van het laatste artikel, verhieven de heeren *Rogier* en *Gendebien* zich nog eens voor de officieren der vrijwilligers en vrijkorpsen: Dezen kwam eene tegemoetkoming eer toe dan de nieuw benoemde officieren, die nu met groote epauletten pronkten en niets gedaan hadden; eene billijke verdeeling moest er plaats hebben, maar men moest daartoe met geen sprookjes voor den dag komen van een kolonel, die zijne officieren een bad had doen nemen en er 17 van gebrandmerkt had gevonden. Op dezen, tegen den heer *de Brouckere* gerigten uitval, antwoordde dezelve, dat de zaak van het bad bewezen was; in het bijzijn van 16 officieren was hem verzekering van het aantal gebrandmerkten gedaan; overigens, zeide hij, ik werd misleid; er was er slechts één. — Het artikel, betreffende het materieel der genie, voorgesteld voor eene som van een millioen guldens, en door de commissie met 500,000 guldens gereduceerd, is, met nadere documenten door den heer *Goblet* overgelegd, naar de commissie tot een nieuw onderzoek terug gezonden. Sommige leden, zoo als de heer *Tieken de Terhoven*, wilden, dat er in het geheel geen fondsen aan de vestingen die geslecht moesten worden, werden toegestaan, doch de heer *de Brouckere* drong er op aan, dat de vestingen onderhouden wierden, zoo lang er vrees voor oorlog bestond, en ondersteunde het voorstel van den heer *Goblet* tot een nader onderzoek, waartoe de kamer dan ook besloot.

— Onze *Moniteur* behelst den volgenden brief, dien hij zegt, den 7den dezer, uit 's Hage te hebben ontvangen:

» De schikking der belgische aangelegenheden is thans zeker. De graaf *Orloff* heeft verscheiden malen een onderhoud met koning *Willem* gehad; maar het moet gezegd worden, omtrent het grondbeginsel is hij niet wel door hem ontvangen geworden. De graaf verlangde eene vrije en algeheele toetreding tot de artikelen der conferentie. De koning weigerde daartoe over te gaan. Niet dan ten laatste heeft hij eindelijk verklaard van de souvereiniteit over de belgische gewesten afstand te doen. Gij zult gevoelen dat deze verklaring van het hoogst belang is. *Er zullen slechts eenige observatien over de vaart op de kanalen, alsmede over de vereffening der schuld overblijven.* Maar dit zijn alleen *moeijelijkheden van ondergeschikt belang*, omtrent welke de conferentie, die er over beraadslagen gaat, *spoedig een besluit zal genomen hebben.* Alzoo zijn deze gewigtige onderhandelingen, die sedert zoo lang de gemoederen bezig houden, en die zending, aangaande welke zoo veel onderscheiden geruchten geloopen hebben, haar einde nabij en op het punt den gelukkigsten uitslag te bereiken."

Deze zinsneden uit gedachten brief, in den *Moniteur* voorkomende, overnemende, zegt de *Courrier:* » Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de onderhaalde gedeelten, en herinneren hen, dat zij geplaatst staan in het dagblad van het ministerie, van datzelfde ministerie, dat ons in der tijd op de tribune de verzekering gebragt heeft, dat de ratificatien slechts eene nietige formaliteit waren.

» Wij achten het van groot belang deze opmerkingen te doen, dewijl de zoogenaamde brief uit den Haag een begin der taktiek is, die het ministerie gebruiken wil, om van Belgie de nieuwe wijzigingen aan de 24 artikelen af te dwingen, behendig te verkrijgen. Eerst zoekt men het land in eene valsche rust te bren-

gen; men wil het eene hoop in het verschiet doen zien, die geen den minsten grond heeft. Verder, wanneer men zich wel aan deze gerustheid en hoop overgegeven heeft; wanneer een [illegible] besluit te moeijelijker zal vallen, naarmate men [illegible] gewend heeft aan de meening, dat [illegible] meer noodig [illegible] zijn, zal het ministerie van [illegible] veranderen. Dat Belgie intusschen wel bedenke, dat eene eenige der nieuw voor te stellen wijzigingen aan de 24 artikelen, het deel onzer schuld op twaalf millioen, in plaats van opacht en een half, zal brengen. Wij zullen dit aantoonen, wanneer het ministerie goedvinden zal, het publiek met de wijzigingen bekend te maken, die hetzelve *officieus* zijn medegedeeld."

— Sedert het voorgevallene in den morgen van den 12den te Gent, is de [illegible] dien dag bij niet verder gestoord geworden. De gekwetste pompier is in den namiddag gestorven. Dertien zijner krijgsmakkers zijn gearresteerd en op de citadel gebragt.

De regering van Luik heeft met eenparigheid van stemmen het opmaken goedgekeurd van een adres aan het gouvernement, ten einde die stad het behoud van derzelfs hoogeschool te verzekeren.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Maart.

[illegible] rapport over het ontwerp betrekkelijk de echtscheiding aangehoord, zoo als te verwachten was, heeft de heer *Portalis*, uit naam der commissie, het verwerpen er van voorgesteld.

— De *Moniteur* houdt heden eene ordonnantie in, waarbij aan den heer *Sebastiani* op nieuw de leiding der buitenlandsche zaken wordt toevertrouwd. De president van den raad heeft dus het vermoeden gelogenstraft, dat hij dit ministerie bij voorkeur zelf wilde besturen, en daartoe de ongesteldheid van den heer *Sebastiani*, die reeds eenigen tijd geweken was, tot voorwendsel gebruikt.

— Men gelooft, het beslist, dat de heer *Guilleminot* naar Konstantinopel terug zal keeren. De heer *d'Harcourt* zal deze zending niet vervullen; men acht het geschikter een militair derwaarts te zenden.

— Men zegt dat er depêches uit Italie zijn aangekomen, wier inhoud geenszins geruststellend is. Het pausselijk bestuur wil van geene verzoening weten, en beschouwt zich in staat van volkomen vijandschap tegen Frankrijk, zoo lang onze krijgsmagt deszelfs grondgebied niet zal hebben ontruimd. Hetgeen echter meer bekommering baart, is de gedurige beweging van oostenrijksche troepen, en de geduchte magt, welke van die zijde op de grenzen der legatien wordt zamengetrokken. Omtrent de wezenlijke bedoelingen van het hof van [illegible] expeditie zoo lang te voren was aangekondigd, en door de nabijheid der oostenrijksche magt zoo ligt geheel te verhinderen was, valt het moeijelijk te gelooven, dat de bezetting van Ancona op zich zelve, buiten overleg van die mogendheid geschied zij, althans door dezelve zoude misprezen worden; — maar dat het hof van Weenen voor de gevolgen beducht is en dat hetzelve voorzorgen neemt, om, ingeval de opstand zich in de legatien op nieuw verbreiden mogt, die te bedwingen, is gewis. Gelukkig dan, in het belang des algemeenen vredes, dat de tegenwoordigheid der fransche krijgsmagt tot nu toe tot geene buitensporigheden heeft aanleiding gegeven. De pausselijke troepen hebben onmiddellijk het bevel gekregen, om zich in den omtrek van Ancona te verspreiden, en zelfs onder den naam van gezondheids-cordon eenen kring rond die vesting te vormen; door welk middel de kwaadgezinden belet worden zich aldaar te vereenigen. Voorts blijkt het thans, dat de eerste berigten de [illegible] van de geestdrift, waarmede de Franschen te Ancona ontvangen zouden, zeer hebben overdreven. Brieven, alhier regtstreeks [illegible] ontvangen, zeggen bepaaldelijk, dat een hoop [illegible] omgekocht, des avonds de straten heeft doorgeloopen [illegible] de burgers, hun ondanks, tot het verlichten hunner [illegible] genoodzaakt. Even zoo was er in den schouwburg, bij [illegible] eenige beweging ontstaan [illegible] was het best gedeelte der bevolking, na de gebeurtenissen van den dag, op geene openbare plaatsen tegenwoordig.

Dezelfde berigten uit Italie spreken van groote toerustingen, welke door het Sardinisch gouvernement [illegible] in Savoyen als in Piemont worden [illegible]. Men schijnt aldaar beducht, dat Frankrijk [illegible] conflict mogt ontstaan [illegible] bezettingsleger over [illegible] het [illegible] ontruiming heeft aangenomen.

— Ten aanzien van de belgische zaken meent men dat het tot eene [illegible] De correspondentie over dit [illegible] enkel de artikelen [illegible] het tractaat van 15 november [illegible] behoudens de der krijgen.

van Frankrijk en Engeland, die hetzelve hebben geratificeerd, te wijzigen. Zooveel immers is gewis, dat de speculanten ook hier, niettegenstaande er nog vele zwarigheden door de diplomatie zijn uit den weg te ruimen, dagelijks meer hoop op het behoud van den algemeenen vrede aan den dag leggen. De koers der fondsen stijgt bij iederen beursdag.

— Uit voorzorg tegen het mogelijk uitbreken der cholera in de hoofdstad, gaat de regering van Parijs [illegible] met het nemen van maatregelen die voorzigtigheid en menschlievendheid aan de hand geven. Aan den prefect van de Seine is bevel gezonden om, in het gevreesde geval, een zuiverings-toestel tweemaal daags in alle wachtposten in werking te doen brengen; terwijl men hoopt, dat dezelfde maatregel ingevoerd zal worden in alle scholen op kosten van de stad onderhouden wordende. Twee hospitalen zullen speciaal voor de cholera-kranken bestemd blijven; de lijders zullen er vrijwillig, niet tegen hunnen wil, in worden opgenomen. De [illegible] hospitalen zijn die van Beaujon en Saint-Antoine, het [illegible] midden der stad, afgelegen, luchtig en zeer gezond.

— Men spreekt veel van een ontwerp tot verbetering van de vaart op de Seine, hetwelk tien millioenen zou kosten en daarvoor alle bestaande gevaren van Caudebec tot aan den mond der rivier wegnemen. Dit ontwerp zou eensdeels bestaan in het graven van een neven-kanaal langs de Seine, van Havre tot aan Harfleur, welk kanaal reeds vroeger begonnen, doch nooit afgewerkt is. Van Harfleur tot aan Caudebec zou men de rivier door pak en rijswerk vernaauwen, om dezelve meerder stroom te geven en daardoor het vormen van banken te beletten.

— Uit Havre schrijft men, dat een kolonie van een honderdtal Polen ongeveer, daar gewacht werd, om zich op Amerikaansche vaartuigen naar New-York in te schepen, ten einde in Amerika zich te gaan vestigen.

— Volgens den inhoud van een brief uit Madrid, zou koning *Ferdinand* aan het fransch gouvernement vertoogen hebben gedaan, over de wervingen die te Parijs en elders voor rekening van dona *Maria* geschieden.

— Van den 9den maart schrijft men uit Toulon: „De grootste werkzaamheid heerscht er bij het artillerie-park te velde, met het vervaardigen of herstellen van affuiten, caissons, legerwagens en andere voorwerpen van het materieel, waarvoor te Toulon last gegeven is. Een groot aantal van de marine afgedankte werklieden hebben in de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden dan ook weder werk bekomen. — De brik *Rusé* had voor eenige dagen bevel [illegible] komen, [illegible] heden aangekomen.

— Volgens de jongste brieven uit Rome, zou de Heilige Vader, op verzoek van het Weener kabinet, gezind zijn eene bul uit te vaardigen, de veroordeeling behelzende van de stellingen der heeren *Lacordaire*, *La Mennais*, *de Montalembert* en anderen, in het dagblad *l'Avenir* geopenbaard. De heeren *La Mennais* en *Lacordaire*, die zich naar Rome begeven hadden, om hunne stellingen door den Paus te doen goedkeuren, zullen verzocht worden, de staten van den Heiligen Stoel te verlaten. — Van de demissie van den heer *de Saint Aulaire* werd niet meer gesproken, maar de nota-wissel tusschen onze kanselarij en de pauselijke staats-secretarij was steeds zeer druk.

— In een ander berigt, uit Rome van den 2den maart, wordt gezegd, dat men er nog niet bekomen was van den eersten indruk door het bezetten van Ancona te weeg gebragt [illegible] der militairen en der [illegible] werd door de Franschen [illegible] te Rome [illegible] De fransche schilders en de directeur der fransche school hadden niet dan eene deur voor zich gesloten gevonden, en men hield het niet voor onmogelijk, dat er een oploop een opstand van het volk tegen de Franschen en hunnen gezant, welke laatste zich in eenen zeer moeijelijken toestand zag geplaatst.

— De prijzen der fondsen waren heden (*woensdag 14*) als volgt genoteerd: de 5 pCt. 98,75 kont., 98,65 op tijd, de 3 pCt. 69,75 kont., 69,90 op tijd, Nap. renten 80,80 kont., 81 op tijd; Sp. perpetuelen 56⅞ à ⅜.

DENEMARKEN, ZWEDEN [illegible]

Terwijl de periodieke staatkundige [illegible] op de aangelegenheden van bijna alle Europische [illegible] inspiegeling strekt, naar mate dezelve min of meer door de heerschende theorien geschokt worden, zijn er twee rijken in het noorden van ons werelddeel, die, tot het geluk van derzelver [illegible] aan de algemeene [illegible] slippen, en [illegible] juist daarom [illegible] te worden.

Even als de cholera, schijnt het *liberalismus*, hetwelk men eene ziekte — wat meer is — eene verwoestende [illegible] kan noemen, eene zekere loopstreek, eenen vast gebonden [illegible] volgen, en zoo te [illegible] men zich tot de veronderstelling gewogen, dat de [illegible] besmettings-stof in de lucht aangevoerd is, [illegible] bij door aanraking medegedeelt. Polen, het midden van Duitschland

Belgie, Frankrijk, Italie, zijn beurteling bezocht. De landen waar deze ziekte echter het eerst en het meest gewoed heeft, (Frankrijk en Belgie) beginnen thans adem te scheppen, en naar mate de plaag te heviger de bewoners van naburige staten teistert, des te meer neemt zij af daar waar ze ontstaan en gekoesterd is.

Het noordelijke gedeelte van Europa zag paal en perk stellen aan eene besmetting, die niet alleen de thans levende bevolking, maar alle maatschappelijke instellingen als met eenen invretenden kanker bedreigde. De bezadigdheid dier bevolking was tegen het liberalismus, even als eene ingetogene levenswijze tegen de cholera, de zekerste cordon om beiden af te weren.

De twee rijken, die wij hierboven bedoelden, zijn: *Denemarken* en *Zweden*, welke beiden, in deze oogenblikken van beroering, eene benijdenswaardige staatkundige rust genieten.

Het eerstgenoemde, alhoewel oppermagtig monarchaal beheerscht, kan zich echter op de waarlijk zachte, bijna kan men zeggen liberale wijze, waarop het geregeerd wordt, beroemen; eene regering, die eene vrije drukpers duldt; en welligt zijn dit de gronden, waardoor men in Denemarken van geene vrije drukpers hoort gewagen. Koning *Frederik VI.* is dan ook bij zijne onderdanen zeer bemind. De inkomsten der schatkist bedragen over de 10 millioen guldens; de staatsschuld echter is 100 millioen guldens groot. Bij eene bevolking van bijna twee millioenen zielen, is het leger in vredestijd 36,000 man sterk, en telt daarenboven nog 100 oorlogsvaartuigen van onderscheidene grootte. Niet het liberalismus, maar de cholera, welke er zich eenigen tijd vertoond heeft, heeft er de rust eenigermate gestoord en onkosten veroorzaakt. Op het verlangen van eenige verlichte mannen, schijnt de regering van koning *Frederik*, die met vaderlijke belangstelling het welzijn zijner onderdanen behartigt, niet ongeneigd, in derzelver vorm, eenige wijzigingen aan te brengen; reeds schijnt eene daartoe benoemde commissie werkzaam te zijn.

Het tweede bedoelde rijk: *Zweden* en *Noorwegen* is de eenigste staat, welke nog door een, uit de vroegere fransche omwenteling geboren genie, beheerscht wordt. Ook moet *Karel (XIV) Jan* geen alledaags mensch zijn, en door buitengewone zielskrachten gedreven worden, dat hij zich, trots de menigvuldige kuiperijen, op den Zweedschen troon heeft weten staande te houden, en daarbij de achting en liefde van het Zweedsche volk in zulk eene hooge mate heeft weten te verwerven, dat de afgunst en ontevredenheid van een gedeelte des hoogen adels, hem niet meer kunnen schaden. De vereeniging van Noorwegen met Zweden, is hem, in meer dan een opzigt, van groot nut geweest, en heeft het sterkste medegewerkt, om hem bij zijn volk dat aanzien en gewigt te geven, hetwelk elk vorst bezitten moet, om het zoo noodige vertrouwen op te wekken.

Zweden wordt door [illegible] *storthing* voorgesteld; in beiden staan regtschapen mannen aan het hoofd, waarop zij, met regt, zich beroemen kunnen. In Noorwegen komt de erfelijke adel in geen de minste aanmerking. De beide rijken tellen ongeveer 4 millioen zielen op 13,734 kwadraatmijlen. De inkomsten beloopen over de 22 millioen guldens, en het onderhoudt in vredes tijd 45,000 man troepen.

IETS OVER DEN MILITAIREN SPECTATOR.

Dit blad, voor het militair publiek geschreven, en hetwelk bij de uitgevers dezer courant wordt gedrukt en uitgegeven, schijnt meer en meer de belangstelling van het publiek tot zich te trekken — eene belangstelling, die zich laat afmeten naar het dagelijks toenemend getal abonnementen. De redactie van hetzelve schijnt daardoor aangemoedigd te worden, daar bij elk nieuw uitkomend nommer, de belangrijkheid der stoffe, welke zij opneemt, ook progressief klimt.

Naar ons [illegible] hebben de oprigters en schrijvers van dit militair tijdschrift, eene behendige en voor hun publiek voordeelige taktiek aangenomen, welke de [illegible] van zaakkundige beoordeelaars niet ontsnapt is, en die voorzeker niet weinig zal medewerken, hetzelve eenmaal eene waardige plaats onder onze Nederlandsche tijdschriften te doen innemen.

Niet zelden ziet men nieuw ontworpen periodieke bladen met luister in den aanvang lichten, doch ook niet zelden ontwaart men bij zoodanige vernuft-voortbrengselen, in het vervolg van tijd eene afnemende glans. De *Spectator* schijnt eenen tegenovergestelden weg in te slaan, ten minste voor zoover wij dit uit de nu verschenen nommers kunnen beoordeelen; want bij de lezing van het 1ste nommer, ofschoon niet geheel van belang ontbloot, beloofde deze onderneming niet veel en reeds beklaagden wij de uitgevers. Het tweede en derde nommer deed ons het ongunstig oordeel opschorten, de beide laatste nommers deden het overige, om deze eerste oordeelvelling geheel te herroepen, en thans gelooven wij de uitgevers met deze onderneming geluk te kunnen wenschen. De redactie schijnt dan ook geene moeite, noch onkosten te sparen, om de welwillendheid van haar lezend publiek te winnen; daar zij steeds aanvangt met meer te geven, dan waarop de inteekenaars regt hebben. Wij bedoelen hier eene plaat (steendruk), voorstellende de bemagtiging van *Warschau*, welke keurig geteekend en uitgevoerd is. Zoo wij ook wel onderrigt zijn, schijnt de redactie van voornemen te zijn, haren eerst bepaalden werkkring, bij eene steeds toenemende belangstelling, te zullen uitbreiden.

Onder de belangrijke artikels welke no. 5 bevat, hebben wij het volgende bijzonder opgemerkt en, van algemeen belang zijnde, nemen wij hetzelve in ons blad over:

HET METALEN KRUIS.

TWEEDE ARTIKEL.

Over dit, voor het Nederlandsche leger zoo belangrijk onderwerp sprekende, uitte *Spectator* in zijn n°. 4 het gevoelen, dat, naar zijn inzien, de uitreiking van dit onderscheidings-teeken, *gradueel* diende te geschieden, de redenen voor dit gevoelen opgevende. Wij beloofden daarbij ons te haasten in het mededeelen der maatregelen welke deswegen door de regering zoude genomen worden, en juist na den afdruk van het bovengemeld n°. ontvingen wij eenige berigten, omtrent de eerste uitdeeling van dit in allen opzigten, zoo gedenkwaardig eere-teeken.

Bij eene circulaire aanschrijving van Z. Exc. den Luitenant-Generaal Directeur-Generaal van Oorlog, van den 2den Maart n°. 22, worden de hoofden der onderscheidene departementen bij het leger te velde, in kennis gebragt, met de voorloopige maatregelen, genomen ten opzigte der eerste uitgifte van het *Metalen Kruis*, maatregelen, welke door bovengenoemde Z. Exc. aan Z. M. den Koning zijn voorgelegd, en door Hoogstdenzelven zijn goedgekeurd.

Deze aanschrijving is van eenen zeer belangrijken inhoud, doch te uitvoerig om in haar geheel te worden medegedeeld; wij laten hieruit slechts de merkwaardigste punten volgen.

Even als wij in ons n°. 4 zinspeelden, betoogt Z. Exc. de Directeur-Generaal van oorlog vooraf de noodzakelijkheid, om de uitgifte van dit kruis, opvolgende te doen plaats hebben, en wel op dezelfde gronden als wij in het bedoeld artikel hadden aangevoerd. Tot dezen maatregel de goedkeuring van Z. M. verworven hebbende, vervolgt Z. Exc.

» Deze beschikking (namelijk de bovenbedoelde koninklijke toestemming) stelt mij in staat, om aan de zaak nu al dadelijk voortgang te geven, en die, onafgebroken, tot aan den afloop toe, te doen voortzetten, hetgeen alle regthebbenden voorzeker gaarne zullen vernemen.

» Ik bedien mij van deze gelegenheid tot het geven van eenige voorschriften, welke te dezen opzigte nu en in het vervolg, met naauwkeurigheid zullen behooren te worden in acht genomen.

» De uitreiking der kruisen zal in de eerste plaats geschieden aan de regthebbenden bij de land- en zeemagt, in of bij het Kasteel van Antwerpen gestationneerd.

» Die uitgifte is reeds als zeer aanstaande te beschouwen. Zijne Majesteit heeft echter verlangd, dat bij de onmogelijkheid om deze eereteekenen zoo spoedig als men dit wenschte, gelijktijdig uit te geven, de aanspraak van alle belanghebbenden daarop zoude worden erkend en kenbaar gemaakt, door alle Generale, Kommandanten van brigades, Opperbevelhebbers van vestingen en Bevelhebbers van de zeemagt, wier rangen met die der landmagt overeenstemmen, die op het onderscheidings-teeken aanspraak hebben, daarmede op het zelfde tijdstip te doen versieren, als regthebbenden *in* of bij het Kasteel van Antwerpen. Hierdoor zal de uitgifte van het kruis bij elke Divisie, Brigade of bezetting gerekend worden, [illegible] begonnen; zoodanig, dat op de certificaten van alle regthebbenden bij ene divisie of bezetting de dagteekening zal worden gesteld, onder welke het kruis aan de Opperbevelhebbers door mij, als belast met de uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 12den September 1831, voor zoo veel de landmagt betreft, zal worden toegekend."

Daarop treed Z. Exc. in bepalingen omtrent de wijze van invulling der certificaten, die tot het dragen van het kruis regt geven, en schrijft verder voor, dat, uit hoofde der menigte en het groot oponthoud, hetwelk eene algemeene uitdeeling zoude veroorzaken, de uitgifte der kruisen in de kazerne of in de kantonnementen *kompagnie's gewijze* zal moeten geschieden; doch dat daarop dadelijk eene groote parade zal gehouden worden, [illegible] recteur-Generaal van Oorlog, namens Zijne Majesteit te geven, zal worden bekend gemaakt.

De bedoelde aanschrijving vervolgt daarop aldus:

» De belanghebbenden zullen indachtig behooren te zijn, dat volgens Zijner Majesteits besluit, het lint nimmer alleen, maar altijd met het kruis zal moeten worden gedragen.

» *Buiten dienst* zal echter, en wel ingevolge speciale vergunning Zijner Majesteit, het dragen van het kruis en het lint, in eene verkleinden vorm, even zoo als zulks met andere onderscheidings-teekenen gebruikelijk is, worden toegelaten; mits dat *beide* volkomen overeenkomstig zijn aan het kruis en het lint, dat [illegible] zal worden uitgegeven, en welke voorwerpen te dien aanzien als modellen moeten worden beschouwd.

» *De voorzijde* van het kruis volgens Zijner Majesteits besluit, dat gedeelte zijnde, waarop de gekroonde W geplaatst is, zal dien volgens [illegible] baar moeten zijn, en wel voor hen, aan wie het kruis voor vrijwillige dienst wordt geschonken, met het lint, voerende *Oranje* en *Groen*, en voor de overige met het lint, voerende *Blaauw* en *Oranje*."

» Het eere-teeken moet voorts worden gedragen, zoo als het geschonken wordt, *wordende bij deze uitdrukkelijk verboden, om daaraan iets te doen, wat het uiterlijk aanzien daarvan zou kunnen veranderen.* Zij die zich daaraan mogten schuldig maken, zouden het ontvangen kruis moeten afleggen, tot dat zij zich op hunne kosten van een ander zullen hebben kunnen voorzien, waaromtrent in het algemeen nadere bepalingen zullen worden gemaakt, vermits de mogelijkheid bestaat, dat zoodanig kruis wordt verloren; wordende echter te dezen aanzien opgemerkt, dat zoo wel hij, die aan het uiterlijk aanzien van het kruis eenige verandering toebrengt, als hij, die hetzelve mogt verliezen, daardoor verstoken wordt van het voorregt, om een onderscheidings-teeken te dragen, dat, van het bij Hasselt veroverd geschut vervaardigd, ook als zoodanig historisch gedenkwaardig is.

» In het algemeen vertrouw ik, dat zij, die in het bezit van het kruis zullen worden gesteld, hetwelk door Zijne Majesteit zelve in [illegible] schrijving aan mij, omtrent de uitgifte daarvan aan Hunne [illegible] Hoogheden, een *eere-teeken* is genoemd geworden, dit [illegible] zoodanig zullen waarderen, en dat door hun gedrag daaraan [illegible] beantwoord. Het zou te betreuren zijn, indien, al dadelijk na de uitgifte, eenige voor-

schriften zouden moeten worden gegeven, wegens de gevallen, ten gevolge van welke een onderscheidings-teeken, waaraan zoo vele herinneringen verknocht zijn, zou kunnen worden verbeurd. Het spreekt van zelve, dat Zijne Majesteit, die dit bewijs van aandenken heeft ingesteld, daaromtrent nadere verordeningen zou kunnen maken, behalve die, welke het natuurlijk gevolg zouden zijn van een onteerend vonnis; dan de hooge belangstelling, door Zijne Majesteit in de zaak betoond, *zene belangstelling, welke dezelve zoo overwaardig is, zal levendig in de gemoederen der militairen spreken, wier edel ongeduld om met het kruis versierd te worden, tot waarborg strekt van dien prijs, waarop zij het stellen en het zullen weten te bewaren.*"

Deze aanschrijving was geteekend

DE EERENS.

BRIEFWISSELING.

Het vrij uitvoerig artikel *volksstem* vereischt, om het gevoeglijk in het publiek te doen verschijnen, eene geheele omwerking, en kan dus, voor het tegenwoordige, niet geplaatst worden.

Ook op den naderen brief van den schrijver X van het artikel *de Laster* moeten wij dezelfde uitspraak als op dat artikel zelf toepassen. Indien de heer X. zich met die uitspraak niet vereenigen kan, dan willen wij zijne ons toegezondene stukken, zonder de minste verandering van onze zijde, gaarne aan de beoordeeling van het publiek onderwerpen. Ons is het, bij derzelver lezing, bij vernieuwing gebleken, dat het goede te bedoelen en die bedoeling [illegible]

[illegible]

[illegible]

Het BESTUUR der AKADEMIE van BEELDENDE KUNSTEN, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG- en ZEEVAARTKUNDE, onder den naam MINERVA, heeft, in deszelfs Vergadering van den 21sten Februarij 1832, ingevolge art. 18 der wet van de Akademie, ter aanmoediging van *Binnenlandsche* Kunstbeoefenaars, besloten, de navolgende *Eereprijzen* uit te loven, als:

1°. In het vak der *Schilderkunst*, een *Getuigschrift* en *vijftien Vijfgulden-Stukken*, voor het best geoordeeld wordende *Schilderij*, geheel afgewerkt, hoog 46, breed 62 Nederl. Duimen, voorstellende een *Gastmaal van de oude Batavieren, in de open lucht.*

2°. In het vak der *Teekenkunst*, een *Getuigschrift* en *acht Vijfgulden-Stukken*, voor het best geoordeeld wordende *Teekening in Kleuren*, behoorlijk afgewerkt, hoog 40, breed 32 Nederl. Duimen, voorstellende *een binnenhuis, waarin een Chirurgijn een* [illegible] *bindt, en door een* [illegible] *wordt, terwijl zich bij den* [illegible] *een of twee zijner huisgenooten bevinden. Overigens met het in dezen noodige bijwerk.*

Het Bestuur der voorz. Akademie noodigt uit tot de behandeling van de hierboven opgegevene onderwerpen, en tot het dingen naar de uitgeloofde Prijzen, *alle de Leden der Akademie* en voorts *alle Binnenlandsche Kunstbeoefenaars.*

Diegenen, welke naar deze Eereprijzen willen dingen, zullen de navolgende bepalingen in acht moeten nemen:

1. De stukken zullen, vóór den 1sten October 1832, vrachtvrij ingekomen moeten zijn, aan het Gebouw der Akademie, in de Bijlstraat, aan den Secretaris van het Bestuur.

2. De ingezondene stukken zullen moeten geteekend zijn met eene zinspreuk of ander kenteeken, welke zinspreuk of merk, door eene andere hand dan die van den Vervaardiger van het stuk geschreven, ook gesteld zal moeten worden op een bijgaand verzegeld briefje, in hetwelk de naam en woonplaats van den maker van het stuk vermeld staan, [illegible]

3. [illegible] het eigendom van den maker [illegible] eene Teekening of volledige Schets in Kleuren, [illegible] van dezelfde grootte als het bekroonde stuk, kosteloos en voor de teruggave van het stuk, aan de Akademie te verschaffen. De bekroonde Teekening wordt door de bekroning den eigendom der Akademie.

4. De mededingers kunnen, des verkiezende, in het naambriefje den prijs stellen, waarvoor zij het ingezondene Schilderstuk aan de Akademie willen afstaan; zullende het Bestuur na de prijsuitdeeling aan den bekroonde opgeven of dat stuk voor het Kabinet wordt aangekocht; en in dat geval de maker van het Schilderstuk, ontheven zijn van de verpligting, tot het verschaffen eener Teekening of Schets van het bekroonde stuk.

5. Elk der niet bekroonde stukken zal, benevens het ongeopend Billet, in hetwelk de naam van den maker uitgedrukt is, tegen overgave van de zinspreuk of het merk, met dezelfde hand geschreven, benevens van een afdruk van het cachet, waarmede het naambriefje is verzegeld, aan den vertoonder terug gegeven worden. Deze terugvrage zal moeten geschieden binnen den tijd van drie maanden, te rekenen van den dag af dat de uitwijzing bekend gemaakt is.

6. De uitdeeling van de behaalde Prijzen aan de bekroonden of derzelver gevolmagtigden, zal plaats hebben in de Vergadering der Leden van Januarij 1833.

Gedaan te [illegible], den 21 Februarij 1832.

Op last van het Bestuur voornoemd,
R. DE RHOER OTTENS, *Secretaris.*

Prijzen der Effecten, te Amsterdam.

[illegible] 1832.

NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld [illegible]	$42\frac{7}{8}$ à 43	$42\frac{3}{4}$
	Uitgestelde schuld.	[illegible]	[illegible]
	Kansbiljetten.	[illegible] à [illegible]	[illegible]
	Amortisatie Syndicaat, [illegible] pct.	$70\frac{3}{4}$ à $71\frac{1}{4}$	[illegible]
	Idem. idem, $3\frac{1}{2}$ pct.	$57\frac{1}{4}$ à 58	$57\frac{1}{4}$
	Oorlogs-losten 1830, à 5 pct.	88 à $88\frac{1}{4}$	$88\frac{3}{8}$
	Vrijw. geldl. 1831, à 6 pct.	[illegible] à $94\frac{1}{4}$	$94\frac{1}{4}$
	Nieuwe idem 1832, à 5 pct.	88 à $88\frac{1}{4}$	$88\frac{3}{4}$
	[illegible]-biljetten, [illegible] pct.	99 à $99\frac{1}{4}$	$99\frac{1}{4}$
	[illegible]maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pct.	$79\frac{1}{4}$ à [illegible]	80
FRANKRIJK,	[illegible], op 't Grootb. 3 pct.	[illegible] à $69\frac{1}{2}$	$69\frac{1}{4}$
RUSLAND,	Bij Hope en Comp. 5 pct.	$89\frac{3}{4}$ à $90\frac{1}{4}$	90
	Bij dezelfde 1829, 5 pct.	[illegible] à [illegible]	[illegible]
SPANJE,	Certific. Amst. 5 pct.	$47\frac{1}{2}$ à 48	$47\frac{7}{8}$
	Dito bij 3 pct.	$20\frac{3}{4}$ à [illegible]	[illegible]
	Uitgestelde schuld.	[illegible]	[illegible]

* * Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe ADELAIDE ARMANDINE LOUISE DE QUAY, geliefde Echtgenoote van

Hellevoetsluis, D. G. ANDREA,
den 14 Maart 1832. 2e Luit. Ingenieur.

* * PUBLIEKE VERKOOPING van MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, op Donderdag den 22sten Maart 1832, in het Groote Verkooping-Lokaal over de Ziekenzaal. Op Woensdag den 21sten te zien.

* * Ten verzoeke van de Weduwe en Erfgenamen van wijlen den Heer B. P. LUCAS, overleden te *Zwaluwe*, zal de Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, residerende te *Fijnaart*, op Maandag den 26sten Maart 1832 en volgende dagen, publiek verkoopen, op de Hoeve aan *de Blaauwe Sluis*, onder *Zevenbergen*.

25 extra schoone zwarte Merrie-Paarden van onderscheidene jaren, 9 dito van 1 tot 3 jaren, 14 melkkoeijen, 5 muntige dito, 15 driejarige Ossen, 16 driejarige Vaarsen, 17 tweejarige Ossen en Vaarsen, 30 Hokkelingen, 2 Melk-Kalveren, — 9 Boerewagens, 5 Burrie-Karren en driewiels Karren, 2 [illegible], [illegible], Ploegen, [illegible], en allerhande Bouw- en Melkgereedschappen en Huismeubelen.

De Verkooping zal op dien dag ten 11 uren met de Paarden, Beesten, vervolgens de Bouw- en Melkgereedschappen enz. beginnen.

* * L. LAROS, J. J. MINDEROP, G. W. KONING, G. HARTING, J. DE HAAS, A. G. VERMEULEN en J. N. HARST, Makelaars te *Rotterdam*, zullen, als last hebbende van hunne Meesters, en geautoriseerd door de Regtbank van Koophandel, ten overstaan van derzelver Griffier, op Vrijdag den 23sten Maart 1832, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis op de Geldersche kade, publiek veilen en presenteren te verkoopen: Eene partij van 897 vaten VIRGINIE en 208 vaten KENTUCKY BLADEN TABAK bij het halve Ned. pond op rafactie, onlangs van Amerika alhier aangevoerd, en dat bij kavelingen zoo als die zijn liggende als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

Nadere onderrigting bij bovengemelde Makelaars.

* * Alle de Makelaars in TABAK te *Rotterdam*, zullen, als last hebbende van hunne Meesters, en geautoriseerd door de Regtbank van Koophandel, ten overstaan van derzelver Griffier, op Vrijdag den 23sten Maart 1832, (dadelijk na den afloop der veiling van 897 vaten Virginie en 208 vaten Kentucky Bladen Tabak) in het locaal der Notarissen, aan de Geldersche kade aldaar, publiek veilen en presenteren te verkoopen: Een partij van 55 vaten VIRGINIE TABAK, bij het halve Ned. pond op rafactie, en dat bij kavelingen zoo als die zijn liggende, als nader bij [illegible]

Nadere onderrigting bij de Makelaars.

* * De ondergeteekende W. PIETERSE, Commissionair te Goes, maakt de geïnteresseerden bekend, dat alsnog genoegzaam voorhanden en verkrijgbaar zijn PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS, voor de Nationale Militie en Schutterijen, tegen billijke en aannemelijke Voorwaarden.

Informatien te bekomen te Bergen-op-Zoom, bij *Lemmers* in de Kroon; te Rozendaal, bij den Heer Notaris *Bacx*; te Breda, bij de Wed. *Vermunt* in de Zwaan; te Tilburg, bij de Wed. *van Rooisel* in den Engel, en te 's Hertogenbosch, bij *de Laaf* in de [illegible] wordt gehouden, te Goes, Lett. C, N°. [illegible]

W. PIETERSE,
Gep. Commissionair.

* * J. C. VERKOUTEREN, Boekhandelaar te Bergen-op-Zoom, vraagt TWEE DRUKKERSGEZELLEN, de een als LETTERZETTER en de ander als DRUKKER, hun vak goed verstaande, tegen behoorlijk dagloon. Men kan zich in persoon of met brieven adresseren aan het adres hier boven genoemd.

* * Bij den Boekdrukker J. MOENS, te Middelburg, is te bekomen, het welgelijkend PORTRET van den WelEerw. Heer P. VAN RADEN, [illegible] Predikant te Breda, thans te Middelburg, [illegible] à ƒ 1,25.

* * Ten voordeele der betrekkingen [illegible] ter verdediging des Vaderlands uitgetrokken Schutterij der Stad *Amsterdam*, wordt op heden à ƒ 1,40 [illegible] bij de Boekhandelaren ANTON CRAMER en COMP. te *Amsterdam*:

HANDBOEKJE voor de SCHUTTERIJEN, [illegible] J. J. SERRURIER, *[illegible] bij de dienstdoende Schutterij.*

[illegible] aan den Wel Edel Gestrengen Heer J. [illegible], Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Kolonel Kommandant der Schutterij te *Amsterdam.*

Te Breda, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.